

Cătălina PANAITESCU

În atenția lumii: Samuel Beckett

Pregătirile pentru sărbătorirea centenarului Beckett au cuprins marile metropole ale lumii. La Dublin, Londra, Paris, New York, Tokyo se organizează evenimente pentru a celebra 100 de ani de la nașterea lui Samuel Beckett, laureatul Premiului Nobel pentru literatură în 1969.

Ministrul Artelor, Sportului și Turismului din Irlanda, John O'Donoghue, a constituit un fond special destinat *fenomenului Beckett*, menit să stimuleze noi montări ale pieselor sale, precum și organizarea de expoziții, spectacole-lectură și *musicaluri* pe tot parcursul anului. În Dublin, la Trinity College, unde dramaturgul a fost, pe rând, student și profesor, se organizează, în perioada 5–9 aprilie, simpozionul cu tema: „Un secol de Beckett“, care va cuprinde o serie de lucrări academice prezentate de biografi, teoreticieni și practicieni ai teatrului.

În același colț al lumii, Gate Theatre, care deține drepturile de autor pentru Irlanda și Marea Britanie, pregătește câteva producții beckettiene; din program nu puteau lipsi *Așteptându-l pe Godot* și *Ultima bandă a lui Krapp*. Până în prezent, teatrul a montat toate cele 19 piese ale sale cu ocazia a două festivaluri dedicate lui Beckett, în 1996 și 1999. Directorul teatrului și organizatorul manifestării, Michael Golgan, declară: „Beckett este un gigant al literaturii și va fi o plăcere să îl celebrăm. Sper că evenimentele programate vor aduce un public nou, care va învăța să-i aprecieze genialitatea.“

În capitala britanică, Barbican Arts Centre pregătește „Sezonul Beckett 2006“, care aduce la rampă, timp de șase săptămâni, piesele, poezia și proza beckettiană, în formule diverse: spectacole de teatru, lecturi, film, documentar, lucrări, conferințe, arte vizuale, concerte și proiecții digitale. Evenimentul se desfășoară în paralel cu cel de la Dublin. Totodată, Royal Court Theatre pregătește un spectacol cu *Ultima bandă a lui Krapp*, avându-l ca protagonist pe Harold Pinter, Laureatul Premiului Nobel pentru Literatură în 2005. La Londra, excelența sărbătorește excelența.

În celălalt colț al lumii, „Simpozionul Internațional Beckett 2006“, organizat la Tokyo, marchează nu numai un secol de la nașterea dramaturgului, dar și 50 de ani de când publicul japonez a intrat prima oară în contact cu teatrul beckettian. În 1953, Ando Shin'ya a asistat la premiera mondială a piesei *Așteptându-l pe Godot* la Paris. Student fiind, Shin'ya a fost impresionat de această piesă pe care a considerat-o „fără precedent“. Trei ani mai târziu, în 1956, piesa va fi tradusă, publicată și prezentată publicului japonez de același Snin'ya, ceea ce va influența traseul dramaturgic al unor scriitori ca Suzuki Tadashi, Sato Makoto și Kara Juro. Producția a reprezentat punctul de plecare al mișcării de avangardă în teatrul japonez, iar din anii '60, a fost jucat în numeroase rânduri. Tema simpozionului este „Borderless Beckett“ („Beckett fără frontiere“) și este prima manifestare de acest gen din Japonia. Profesioniști ai teatrului vor analiza teatrul absurd și clasicul Nô și vor urmări influența dramei beckettiene asupra teatrului japonez contemporan.

Centrul Cultural Irlandez de la Paris organizează pe parcursul verii o serie de spectacole Beckett în aer liber, iar pentru stagiunea din septembrie 2006 se prefigurează o producție franco-irlandeză. Totodată, manifestarea include și expoziții de artă contemporană, conferințe și adaptări cinematografice.

În întreaga lume, actori, regizori, spectatori continuă să fie incitați de piesele lui Samuel Beckett, iar în fiecare an, pe 6 aprilie, iubitorii teatrului absurd depun un buchet de flori la Cimitirul parizian Montparnasse, locul său de odihnă veșnică.